

Colofon

Redactieleden

Dr. Roel van Wijk, moleculair celbioloog; hoofdredacteur
Dr. Eduard van Wijk, senior scientist
Drs. Nico Westerman, arts
Drs. Gio Meijer, arts
Drs. Majella van Maaren, arts
Drs. Marian Rappoldt, arts
Drs. Frans Kusse, arts; redactiecoördinator
Dr. Cor Aakster, medisch socioloog

Redactieadres

Deurloostraat 129 hs, 1078 HX Amsterdam
franskusse@xs4all.nl

Financiële post

Postbus 133, 3840 AC Harderwijk.

Raad van Advies

Drs. Astrid Noorden, master in Nursing Sciences,
Health Practitioner
Dr. Maarten Bode, medisch antropoloog, gespecialiseerd
in sociaal-culturele aspecten van Indiase medische tradities,
met name Ayurveda
Dr. Chun Lee Oei-Tan, arts
Dr. Dirkjan van Schaardenburg, reumatoloog
Dr. Fred Wiegant, celbioloog
Dr. Herman van Wietmarschen, systeem bioloog
Drs. Lex Rutten, arts
Drs. Harry Lamers, arts
Drs. Martine Busch, director Van Praag Instituut
Drs. Fleur Kortekaas, epidemioloog

Abonnementen

€ 70 per jaar (vier nummers).
Over te maken op rekeningnummer
NL96 INGB 0000 0120 66, t.n.v.:
Stg. Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde te Harderwijk
met vermelding van uw naam en volledige adres.
Studenten krijgen korting op verzoek.
Abonnementenadministratie: tijdschriftig@gmail.com

Advertenties

adverteren@tigweb.nl
Tel. 020-6149660, GSM 06-11392990

NB. Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen
geweigerd worden

Uitgever Stichting Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde,
www.tigweb.nl

Omslagfoto Jan van der Greef: *HeringGull Sunset*

Vormgeving en opmaak

Roland van Helden bno, Amsterdam

Druk

Veldhuis Media, Raalte
Oplage: 1000 stuks

De redactie is onafhankelijk en werkt op basis
van een redactiestatuut.

Auteursrecht voorbehouden

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen mag niets uit
deze uitgave verveelvoudigd worden en/of openbaar gemaakt
zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

De redactie heeft alles gedaan om de rechthebbende van het
beeldmateriaal te achterhalen. Als desondanks beeldmateriaal
geplaatst is waarvan u (mede) rechthebbende bent, kunt u
contact opnemen met de redactie.

Aanwijzingen voor het aanleveren van kopij en beeld
kunt u opvragen bij de redactie.

Inhoud nr 3 - 2017

VAN DE REDACTIE

- 115 **Maatwerk, controversie en placebo** — Frans Kusse

KOPSTUKKEN

- 117 **De Gesteltherapie van Hans van der Upwich** — Cor Aakster

WETENSCHAP

- 123 **Twintig jaar het 'lichtende mens' project: waar staan we nu?**
— Roel van Wijk en Eduard van Wijk
- 133 **Internationale ontwikkelingen** — Cor Aakster en Roel van Wijk
- 138 **Healthy aging onderzoek. Humane lichtkenmerken zijn bruikbare
afspiegeling van stressreductie** — Roel van Wijk en Eduard van Wijk
- 145 **Het geheim van de blauwe zones** — Cor Aakster
- 148 **Carstens Stichting bespreekt nieuw onderzoek**
- 152 **Mindfulness voor huisartsen en andere professionals in de zorg:
effecten op stress, zelfcompassie en patiëntenzorg**
— Herman van Wietmarschen, Maja van Vliet, Marieke Battjes-Fries en
Miek Jong

THEMA HEALTHY AGING

- 153 **Healthy aging en homeopathie**
— Gio Meijer en Frans Kusse
- 156 **De 'oude dag' van golden retriever Joy**
— Lies Vedder
- 158 **Blue Zones: leidraad voor een gezonder langer leven**
— Trudy Vlot
- 160 **Ervaringen met Traditional Medicine (TCM) bij het gracieus
ouder worden**
— Chunlee Oei-Tan en Ton de Bruin

VERSLAGEN

- 162 **Mind Body Medicine en het World Congres of Integrative Medicine
and Health 2017** — Maryse Duran

BOEKBESPREKINGEN

- 165 **Levenskracht, een bespiegeling naar aanleiding van een boek
over Darwin** — Marjan Rappoldt
- 166 **Fat for Fuel, dr. Joseph Mercola** — Piet Leguit
- 169 **Balance your Hormones, Balance your Life, Claudia Welch**
— Elsa Wierda

INGEZONDEN

- 168 **Bourdiol therapiezolen: wel of niet proprioceptief?**
— Peter W.B. Oomens

NIEUWS

- 170 **Reactie op EASAC rapport: Homeopathie werkt bewezen beter
dan placebo**

IN MEMORIAM

- 171 **Jeroen Buve**

AGENDA

- 172 **Overzicht congressen en cursusdagen 2017**